

กระทู้ถามที่ ๑๐๗๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การจัดตั้งกิ่งอำเภอ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่น และส่งเสริมให้มีบริการของภาครัฐอย่างทั่วถึง โดยสภาพความเป็นจริงพบว่าในพื้นที่แต่ละอำเภอมีความแตกต่างกันทั้งจำนวนประชากร ขนาดของพื้นที่แต่ละอำเภอ รวมทั้งความพร้อมของหน่วยงานราชการต่างๆ ที่ไม่ทัดเทียมกัน บางตำบล บางหมู่บ้าน อยู่ห่างไกลจากที่ว่าการอำเภอ ทำให้ประชาชนที่มารับบริการต้องเดินทางมาด้วยความยากลำบาก และใช้เวลานาน ทำให้การบริการประชาชนไม่ทั่วถึงและไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากจัดตั้งกิ่งอำเภอควรคำนึงถึงความพร้อมของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นโยบายการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นสภาพความจำเป็น ความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวนประชากร การคมนาคม และสาธารณูปโภคพื้นฐาน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่ ให้ได้ความสะดวกในการติดต่อราชการต่างๆ ด้วยจากเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายในการตั้งกิ่งอำเภอเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ และมีระเบียบปฏิบัติอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. เนื่องจากประชาชนตำบลละ และตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ต้องการที่จะให้มีการดำเนินการแยกตำบลดังกล่าว เพื่อจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอ เนื่องจากมีระยะทางการเดินทางเพื่อเข้าสู่อำเภอท่าตูมนั้นมีความลำบากเพราะอยู่ระยะไกล และประชากรทั้งสองตำบลมีผู้อยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถแยกออกเป็นตำบลได้อีก ซึ่งหากตำบลละ และตำบลกระโพเข้าหลักเกณฑ์ที่สามารถแยกเป็นกิ่งอำเภอได้ กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะดำเนินการจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอหรือไม่อย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เสกสรรค์ แสนภูมิ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดสุรินทร์

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๗๕ ร.

ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุรินทร์
เรื่อง การจัดตั้งกิ่งอำเภอ

ข้าพเจ้า นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายในการตั้งกิ่งอำเภอเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่
และมีระเบียบปฏิบัติอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สภาพทั่วไป

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เห็นชอบหลักเกณฑ์การ
จัดตั้งกิ่งอำเภอ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กรณี คือ กรณีเป็นชุมชนหนาแน่นต้องมีราษฎรไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ คน
หรือมีตำบลไม่น้อยกว่า ๕ ตำบล และกรณีเป็นชุมชนห่างไกลต้องมีราษฎรไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ คน
หรือมีตำบลไม่น้อยกว่า ๔ ตำบล ที่ว่าการกิ่งอำเภอใหม่ต้องห่างจากที่ว่าการอำเภอเดิมไม่น้อยกว่า
๒๕ กิโลเมตร และทั้งสองกรณีข้างต้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบลหรือสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และสภาจังหวัด
ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ยึดหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นแนวทางในการจัดตั้งกิ่งอำเภอมาโดยตลอด

๒. กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ

๒.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๑
ในจังหวัดหนึ่งให้มีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัดเรียกว่าอำเภอ การตั้ง ยุบและเปลี่ยนแปลงเขตอำเภอ
ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เห็นชอบหลักเกณฑ์
การจัดตั้งหมู่บ้าน ตำบล กิ่งอำเภอและอำเภอ

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๑ เห็นชอบให้เร่งรัดการ
จัดตั้งอำเภอและกิ่งอำเภอขึ้นใหม่ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ตามความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ
ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูประบบราชการเสนอ

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ เห็นชอบมาตรการควบคุม
ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องคือ ให้ส่วนราชการเร่งรัดการจัดตั้งหน่วยงานใหม่
หรือขยายหน่วยงาน

๒.๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้ขยายเวลาการบังคับใช้มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ให้มีผลบังคับใช้ต่อเนื่องจนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๔

๒.๖ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบให้ขยายเวลาการบังคับใช้มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ให้มีผลบังคับใช้ต่อเนื่องจนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๖

๓. มาตรการและผลการดำเนินการ

๓.๑ หลักเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติในการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอใหม่

หลักเกณฑ์การจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ สรุปได้ดังนี้

๓.๑.๑ กรณีเป็นชุมชนหนาแน่น

๑) ต้องเป็นชุมชนที่มีราษฎรไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ คน หรือมีตำบลไม่น้อยกว่า ๕ ตำบล

๒) ที่ว่าการกิ่งอำเภอใหม่ต้องห่างจากที่ว่าการอำเภอเดิมไม่น้อยกว่า ๒๕ กิโลเมตร

๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบลหรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และสภาจังหวัด

๓.๑.๒ กรณีเป็นชุมชนห่างไกล

๑) ต้องเป็นชุมชนที่มีราษฎรไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ คน หรือมีตำบลไม่น้อยกว่า ๔ ตำบล

๒) ที่ว่าการกิ่งอำเภอใหม่ต้องห่างจากที่ว่าการอำเภอเดิมไม่น้อยกว่า ๒๕ กิโลเมตร

๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบลหรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และสภาจังหวัด

๓.๒ นโยบายการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอใหม่

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้ระงับการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอขึ้นใหม่ ตามความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการที่เห็นว่าการจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคขึ้นใหม่ โดยเฉพาะการจัดตั้งอำเภอและกิ่งอำเภอนอกจากจะไม่สอดคล้อง

กับนโยบายการควบคุมจำนวนข้าราชการ จำนวนส่วนราชการ และการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแล้ว ยังจะต้องมีการตั้งส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอตามมาด้วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานะของประเทศ รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีในระยะต่อ ๆ มาได้เห็นชอบให้เร่งการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ และขยายเวลาบังคับใช้มาตรการดังกล่าวจนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ กระทรวงมหาดไทย จึงได้เร่งการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอใหม่ไว้ก่อน

คำถามข้อ ๒ เนื่องจากประชาชนตำบลละ และตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ต้องการที่จะให้มีการดำเนินการแยกตำบลดังกล่าวเพื่อจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอ เนื่องจากมีระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้าสู่อำเภอท่าตูมนั้น มีความลำบากเพราะอยู่ระยะไกล และประชาชนทั้งสองตำบลมีผู้อยู่อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถแยกออกเป็นตำบลได้อีก ซึ่งหากตำบลละและตำบลกระโพเข้าหลักเกณฑ์ที่สามารถแยกเป็นกิ่งอำเภอได้ กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะดำเนินการจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอหรือไม่อย่างไร

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

มาตรการและผลการดำเนินการ

กระทรวงมหาดไทยไม่อาจพิจารณาเสนอขอตั้งกิ่งอำเภอขึ้นใหม่ในขณะนี้ได้เนื่องจากไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ที่เห็นชอบให้เร่งการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอขึ้นใหม่ ตามที่กล่าวไว้ในคำตอบข้อที่ ๑